

Magdalena Titze, Lisa Gunnefur

046-359 51 52, 359 59 61

magdalena.titze@lund.se, lisa.gunnefur@lund.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Program för social hållbarhet i Lunds kommun - Ett Lund för alla, 2020-2026

Sammanfattning

Kommunkontoret har tillsammans med förvaltningarna tagit fram ett förslag till Program för social hållbarhet i Lunds kommun. Programmet anger en gemensam riktning för arbetet med social hållbarhet och lägger fast de långsiktiga prioriteringarna.

Programmet syftar till att skapa jämlika livsvillkor och förverkliga mänskliga rättigheter för alla som bor och verkar i Lund - Ett Lund för alla. Syftet är även att inspirera förtroendevalda och medarbetare i Lunds kommun samt andra aktörer inom den offentliga sektorn, lärosäten, näringslivet och civilsamhället till samverkan och dialog om ett socialt hållbart Lund.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås skicka förslaget på remiss med sista svarsdatum den 31 januari 2020. Ett nytt förslag läggs därefter fram till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för godkännande under våren 2020.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 30 september 2019.
Förslag till program för social hållbarhet i Lunds kommun - Ett Lund för alla, 2020-2026.

Barnets bästa

Programmet berör barn. Programmet syftar till att skapa jämlika livsvillkor och förverkliga mänskliga rättigheter för alla som bor och verkar i Lund. Exempelvis lyfts det fram i programmet att eftersom personer under 18 år inte ges möjlighet att rösta i lokala och nationella val, behöver det finnas särskilda vägar in i den lokala demokratin för att säkerställa deras rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som rör dem.

2019-09-30

Diarienummer

KS 2019/0464

Ärendet

Bakgrund

Kommunkontoret har tillsammans med förvaltningarna arbetat fram ett förslag till Program för social hållbarhet i Lunds kommun – Ett Lund för alla.

Social hållbarhet, mänskliga rättigheter och folkhälsofrågor är starkt sammankopplade. Analyser visar att de grupper som har sämst hälsa är samma grupper som riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda. Därför samordnas arbetet med mänskliga rättigheter och folkhälsa genom program för social hållbarhet. Förslaget utgår ifrån de uppdrag som getts enligt nedan:

Kommunfullmäktige beslutade den 30 augusti 2018 att anta förslaget till struktur för Lunds arbete med mänskliga rättigheter i enlighet med kommunkontorets förslag samt att utnämna Lund till MR stad. Den föreslagna strukturen var enligt följande:

- *En övergripande struktur behöver utvecklas vilket bland annat innebär att ett överordnat styrande dokument behöver arbetas fram.*
- *Programmet ska fungera som ett paraplydokument för alla områden som berör mänskliga rättigheter, samt även inkludera de områden av mänskliga rättigheter som Lund arbetar med idag.*
- *Programmet ska beskriva hur arbetet med mänskliga rättigheter ska prioriteras, organiseras och vilken inriktning arbetet ska ha.*
- *Arbetet inom social hållbarhet/folkhälsa bör samordnas tillsammans med arbetet med mänskliga rättigheter för att uppnå synergieffekter.*

KS Miljö-och hälsoutskott beslutade den 11 april 2017 att ge kommunkontoret i uppdrag att ta fram ett underlag för en revidering av policyn för folkhälsoarbetet i Lunds kommun.

Programmets syfte

Programmet anger en gemensam riktning för arbetet med social hållbarhet och lägger fast de långsiktiga prioriteringarna.

Programmet syftar till att skapa jämlika livsvillkor och förverkliga mänskliga rättigheter för alla som bor och verkar i Lund - Ett Lund för alla. Syftet är även att inspirera förtroendevalda och medarbetare i Lunds kommun samt andra aktörer inom den offentliga sektorn,

2019-09-30

Diarienummer

KS 2019/0464

lärosäten, näringslivet och civilsamhället till samverkan och dialog om ett socialt hållbart Lund.

Så har programmet tagits fram

Program för social hållbarhet har tagits fram i en kommunövergripande grupp för social hållbarhet med representanter från förvaltningarna. Arbetet inleddes med nulägesanalyser av lokala förhållanden utifrån folkhälsa, mänskliga rättigheter och segregation. Utifrån analyserna har ett antal behov och utmaningar identifierats som ligger till grund för programmets sex prioriterade områden med mål. Exempel på behov och utmaningar som identifierats i nulägesanalyserna är:

- Arbeta med samlat stöd till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden,
- Stress och psykisk ohälsa bland barn och unga,
- Arbeta systematiskt med jämställdhet genom att samla statistik och göra jämställdhetsanalyser av verksamheterna för att rikta insatser där behoven är som störst,
- Fysisk tillgänglighet,
- Göra information tillgänglig och begriplig för att förstå vilka rättigheter man har,
- Öka kunskapen om vilka som inte deltar i kommunens verksamheter för att öka inkluderingen,
- Utveckla dialogformer för att nå fler lundabor,
- Öka valdeltagandet genom riktade insatser till de som inte deltar i demokratiska val,
- Ett samordnat arbete till familjer med barn i ekonomisk utsatthet,
- Skapa förutsättningar för att barn ska kunna ta till sig utbildning på ett likvärdigt sätt,
- Minskad skolegregation,
- Ökad fysisk aktivitet,
- Öka tryggheten för kvinnor i det offentliga rummet .

Prioriterade område med mål

Nedanstående sex prioriterade områden med mål lyfts fram i programmet.

- Demokrati – Skapa jämlika möjligheter till delaktighet och inflytande
- Utbildning och lärande - Skapa jämlika förutsättningar för ett livslångt lärande
- Levnadsvanor - Främja hälsosamma vanor genom hela livet
- Arbete och sysselsättning - Ökad etablering på arbetsmarknaden

2019-09-30

Diarienummer

KS 2019/0464

- Boende och närmiljö – Hela Lund ska leva och utvecklas
- Jämställdhet - Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Struktur för systematisk styrning inom social hållbarhet

Ett **Program för styrning** är på väg för beslut i kommunfullmäktige. Detta program ska göra det tydligt hur den del av styrningen som sker genom särskilda styrdokument ska hänga ihop med övrig styrning samt hur styrdokument ska tas fram och aktualiseras, revideras eller uppdateras. Utifrån denna struktur är tanken att den systematiska styrningen inom social hållbarhet sker genom att:

- Ett **Program för social hållbarhet** beslutas av kommunfullmäktige. Programmet är kommunövergripande och anger en önskvärd utveckling och en gemensam riktning för arbetet med social hållbarhet - vad som ska uppnås. I programmet fastställs de långsiktiga prioriterade områdena med mål från år 2020-2026. Kommunens nämnder, styrelser och bolag ska beakta Program för social hållbarhet i sin egen planering och uppföljning. Samverkan med andra aktörer, både interna och externa, ska främjas.
- Kopplat till programmet tas en **Plan för social hållbarhet** fram som beslutas av kommunfullmäktige. Planen gäller i tre år, 2021-2023 osv. I planen beskrivs vad som behöver göras - gemensamma åtgärder för att säkra hur målen i programmet ska uppfyllas och det anges vilken eller vilka nämnder/ styrelser som ansvarar för att åtgärderna genomförs. Åtgärderna utgår ifrån identifierade behov som kräver gemensamma insatser.
- **Uppföljning** av Program och Plan för social hållbarhet görs årligen i kommunens ordinarie uppföljningsprocess, i årsanalys och årsredovisning. Vart tredje år tas en rapport om social hållbarhet fram. I denna görs fördjupade analyser och är ett underlag för ett reviderat program och plan.
- Kopplat till arbetet finns en **kommunövergripande grupp för social hållbarhet** med uppdrag att stärka och utveckla det systematiska arbetet med social hållbarhet. Gruppen består av tjänstpersoner från förvaltningarna och några bolag.

2019-09-30

Diarienummer

KS 2019/0464

Andra styrdokument relaterade till social hållbarhet

Det finns idag ett flertal styrdokument i kommunen som har kopplingar till social hållbarhet. Dokumenten innehåller ofta en blandning av mål, åtgärder och beskrivningar av hur arbetet ska bedrivas och det sker ingen systematisk uppföljning.

Arbetet med att identifiera vilka befintliga styrdokument inom social hållbarhet som ska arbetas in i Program eller Plan för social hållbarhet, ska aktualiseras eller avslutas kommer att ske efter hand. Arbetet utgår från strukturen i Program för styrning och är även beroende av vilka prioriterade områden och mål som efter remissförfarandet fastställs i det slutliga Program för social hållbarhet. Utgångspunkten är att uppnå en tydligare styrning inom området genom att i möjligast mån minska antalet styrdokument.

Kommunkontoret gör bedömningen att vissa delar i befintliga styrdokument kan ersättas av Program för social hållbarhet medan andra delar ersätts av Plan för social hållbarhet. De delar som beskriver hur arbetet ska bedrivas, som exempelvis **Strategi för Barnets Bästa** samt **Kostpolicy**, kan ingå i riktlinjer.

Exempel på dokument som kan avslutas är **Policy för folkhälsoarbete** samt **Integrationspolitiskt program om internationalisering och mänskliga rättigheter med handlingsplan** som inte längre är giltiga.

Remiss

Förslaget föreslås remitteras brett så att så många som möjligt kan lämna yttrande på förslaget. Utöver nämnder med rådgivande organ, styrelser, bolag och andra intressenter kommer förslaget även att läggas på lund.se så att allmänheten kan lämna synpunkter. En work-shop kommer att hållas med föreningslivet i Lund.

Remissinstanserna ombeds i sina yttranden särskilt pröva:

- om de prioriterade områdena stämmer överens med egna analyser inom området
- exemplifiera gemensamma åtgärder som behöver lyftas i en plan för att säkra hur målen i programmet ska uppfyllas.

Yttrandena ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 31 januari 2020. Ett nytt förslag utarbetas på basis av inkomna synpunkter. Förslaget bereds i samråd med kommunstyrelsens arbetsutskott och läggs fram till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för godkännande under våren 2020.

2019-09-30

Diarienummer

KS 2019/0464

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta

- att godkänna att förslag till Program för social hållbarhet – Ett Lund för alla, skickas ut på remiss till berörda intressenter samt
- att remissvar ska vara inkomna till kommunkontoret senast den 31 januari 2020.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Carin Hillåker
Biträdande kommundirektör

Beslut expedieras till:

Samtliga nämnder och styrelser
Kommunala funktionshinderrådet
Kommunala pensionärsrådet
Kommunala integrationsrådet
Kommunala studentrådet
LKF
Räddningstjänsten Syd
Raul Wallenberginstitutet
FINSAM Lund
LIPS
PIL